

Gemeente Haren
Begroting 2016 - bijlagenboek

Inhoudsopgave

Bijlage	Titel	Pagina
1.	Overzicht kapitaallasten per subproduct 2016	3
2.	Overzicht van de kostenplaats kapitaallasten 2016	7
3.	Reserves 2015 - 2019	9
4.	Voorzieningen 2015 - 2019	13
5.	Overzicht vaste schulden 2016	17
6.	Overzicht uurtarieven 2016	21
7.	Deelnemingen 2016	23
8.	EMU-saldo gemeente Haren 2016	25
9.	Rioolheffing 2016	27
10.	Afvalstoffenheffing 2016	31
11.	Legesverordening 2016	35
12.	Lijksbezorgingsrechten en Marktgelden 2016	45
13.	Bezuinigingen 2016	51

Overzicht kapitaallasten per subproduct 2016

Begrotingsjaar : 2016

OVERZICHT KAPITAALLASTEN PER SUBPRODUCT 2016

Nummer subproduct	Omschrijving	A Afschrijvingen	B Rente	A + B Kapitaallasten
030.10	BRS/Gegevensmakelaar	4.102	176	4.278
030.60	Andere Overheid	34.620	5.955	40.575
047.40	Gladheidsbestrijding	11.005	4.136	15.141
047.60	Wegvoorzieningen	3.000	645	3.645
047.90	Overig wegen/straten/pleinen	736.744	533.974	1.270.718
051.10	Openbare verlichting	87.550	61.850	149.400
064.20	Fiscaal gebied	13.548	2.913	16.461
089.10	Komplan	19.001	8.170	27.171
100.01	Algemeen vastgoedbeheer	9.333	6.020	15.353
100.02	Beheer en onderhoud vastgoed	8.500	3.655	12.155
100.10	Kleedgebouw VV Haren	30.896	19.005	49.901
100.11	Kleedgebouw ATC 69	2.700	1.335	4.035
100.12	Kleedgebouw GHHC	37.035	28.468	65.503
100.13	Kleedgebouw VV Gorecht	2.233	964	3.197
100.14	Kleedgebouw VV Glimmen	32.900	18.894	51.794
100.20	Gymzaal Oude Brinkweg	61.037	41.527	102.564
100.21	Gymzaal De Bam	15.284	8.228	23.512
100.22	Gymzaal Het Buut	2.910	633	3.543
100.23	Gymzaal De Meet	3.530	838	4.368
100.24	Gymzaal De Groenenberg	4.027	1.223	5.250
100.25	Sporthal Scharlakenhof	100.696	67.272	167.968
100.30	Buurthuis Mellenshorst	19.780	9.999	29.779
100.31	Dorpshuis De Hoeksteen	7.988	2.480	10.468
100.32	Dorpshuis De Tiehof	7.919	3.705	11.624
100.33	Dorpshuis De Groenenberg	4.361	1.245	5.606
100.40	Kinderdagopv. Waterhuizerweg	41.014	7.829	48.843
100.41	Kinderdagopv. Waterhuizerweg	18.391	10.163	28.554
100.45	Bouwk. elementen Eshof	2.648	1.430	4.078
100.46	Bouwk. elementen Harenerhof	4.860	9.245	14.105
100.54	Gemeentewerf en brandw.kaz.	16.433	11.387	27.820
100.60	t Nije Cruijs	21.068	7.409	28.477
100.61	Brede School niet-onderwijs	11.730	24.211	35.941
100.62	Parkeergarage	29.436	61.988	91.424
100.63	Woningen Westerse Drift	7.444	7.507	14.951
100.64	Molen De Korenschoof	4.833	2.438	7.271
100.65	Toren Haren	0	0	0
100.66	Toren Noordlaren	1.644	1.341	2.985
100.67	Bedrijfspannd Hortuslaan	3.903	1.404	5.307
100.71	Bouwk. elem. openb. gebied	9.026	1.910	10.936
100.81	Stichting SBS Noordlaren	1.687	726	2.413
100.99	Algemeen vastgoed	3.826	2.961	6.787
142.30	Speelplaatsen	650	280	930
144.30	Bibliotheek	245	84	329
145.40	Zwembad Scharlakenhof	0	21.680	21.680
152.20	t Clockhuys	10.594	36.079	46.673
172.10	Landschapsbeheerplan	8.648	744	9.392
177.90	Overige voorz. plantsoenen	592	359	951
178.10	Recreatie	12.550	9.174	21.724
228.50	Inzameling KCA	2.000	1.720	3.720
228.60	Inzameling glas	10.000	2.400	12.400
233.10	Hoofdriool	516.622	772.772	1.289.394

Nummer subproduct	Omschrijving	A Afschrijvingen	B Rente	A + B Kapitaallasten
240.10	Duurzame ontwikkelingen	3.500	1.505	5.005
240.40	Zorgboerderij	0	31.500	31.500
247.70	Ov. aang. Harener Hof	60.058	79.821	139.879
265.30	Omgevingsverg. Verhaalbaar	5.377	231	5.608
283.30	Rente grondexploitaties	0	-18.151	-18.151
285.10	Gronden	0	481	481
298.10	Beleggingen	0	1.058	1.058
331.00	Huisv. en ov. voorz. onderwijs	984.066	1.290.089	2.274.155
565.00	Huisvesting gemeentehuis	234.435	498.729	733.164
527.00	Automatisering	67.993	9.090	77.083
527.10	Telecommunicatie	7.905	680	8.585
565.30	Dienstauto's gemeentehuis	4.057	1.477	5.534
526.00	Archief	11.992	1.204	13.196
613.00	Gebouwenbeheer	10.879	1.871	12.750
619.50	Trekkers	22.600	8.355	30.955
619.60	Holder-trekkers	17.258	6.420	23.678
620.00	Materieel plantsoenen	51.997	16.738	68.735
623.00	Veegmachines	54.835	5.262	60.097
624.00	Niet-tijdschr. auto's	58.986	22.888	81.874
TOTAAL		3.596.481	3.789.799	7.386.280

Overzicht van de kostenplaats kapitaallasten 2016

Begrotingsjaar : 2016

OVERZICHT VAN DE KOSTENPLAATS KAPITAALLASTEN 2016

(Bedragen x 1.000 euro)

Lasten		Baten	
Rente gespecificeerd naar:		Doorberekende kapitaallasten aan:	
Rente van vaste schulden	2.440	<i>Kostenplaatsen en producten</i>	7.404
Rente aangegane kortlopende geldleningen / rekeningen courant	18	<i>Grondexploitaties</i>	-18
Toegerekende rente over het eigen vermogen	483		
<i>Subtotaal rentelasten</i>	<u>2.941</u>		
<i>Afschrijvingen</i>	3.596		
<i>Saldo kostenplaats kapitaallasten</i>	849		
TOTAAL	<u><u>7.386</u></u>	TOTAAL	<u><u>7.386</u></u>

N.B. Het bedrag van € 18.000 bij rente aangegane kortlopende geldleningen / rekeningen courant is het saldo van de geraamde aan banken te betalen rentelast van € 55.500 en de geraamde ontvangst van € 37.500 aan borgstellingsprovisie in verband met de verstrekte garantie op de door GEM Haren Noord C.V. aangetrokken leningen.

Reserves 2015 - 2019

Begrotingsjaar : 2016

FINANCIËEL OVERZICHT RESERVES 2015 TOT EN MET 2019

OVERZICHT RESERVES 2015*	Boekwaarde begin 2015	MUTATIES						Boekwaarde eind 2015	Bespaarde rente opgenomen als baat in de programma- begroting
		VERMEERDERINGEN			VERMINDERINGEN				
		Toevoegingen rente via resultaatbestemming programmabegroting	Overige toevoegingen via resultaatbestemming programmabegroting	Toevoegingen u.h.v. resultaatbestemming voorgaand boekjaar	Onttrekkingen via resultaatbestemming programmabegroting: afschrijvingen	Onttrekkingen u.h.v. resultaatbestemming programmabegroting: overige	Onttrekkingen u.h.v. resultaat- bestemming voorgaand boekjr.		
Algemene Reserve (AR)	3.700.573		60.000	385.172		100.000		4.045.745	196.130
Totaal algemene reserves	3.700.573	0	60.000	385.172	0	100.000	0	4.045.745	196.130
Res. Dekking Gerealiseerde Inv. (RDGI)	1.359.307	72.043			58.683	72.043		1.300.624	72.043
Bestemmingsres. Budgetoverheveling	0			124.500		124.500		0	
Fonds Sociale Woningbouw	89.225							89.225	
Bestemmingsreserve Nieuw Raadhuis	1.866.616	98.931	162.261		79.064	196.949		1.851.795	98.931
Bestemmingsreserve Meerweg	49.448					30.000		19.448	
Bestemmingsreserve Zernike College	2.631.877	139.494	1.033.082		27.754	60.984		3.715.715	139.494
Bestemmingsreserve Riolering	87.971							87.971	
Bestemmingsreserve Sociaal Domein	100.964							100.964	
Bestemmingsreserve Quintusschool	0	0	342.000		7.480	17.730		316.790	0
Bestemmingsres. Duurzaamheid Scholen	0			400.000				400.000	
Totaal bestemmingsreserves	6.185.409	310.468	1.537.343	524.500	172.981	502.206	0	7.882.532	310.468
Totaal reserves	9.885.982	310.468	1.597.343	909.672	172.981	602.206	0	11.928.277	506.598

OVERZICHT RESERVES 2016	Boekwaarde begin 2016	MUTATIES						Boekwaarde eind 2016	Bespaarde rente opgenomen als baat in de programma- begroting
		VERMEERDERINGEN			VERMINDERINGEN				
		Toevoegingen rente via resultaatbestemming programmabegroting	Overige toevoegingen via resultaatbestemming programmabegroting	Toevoegingen u.h.v. resultaatbestemming voorgaand boekjaar	Onttrekkingen via resultaatbestemming programmabegroting: afschrijvingen	Onttrekkingen u.h.v. resultaatbestemming programmabegroting: overige	Onttrekkingen u.h.v. resultaat- bestemming voorgaand boekjr.		
Algemene Reserve (AR)	4.045.745		60.000				558.115	3.547.630	173.967
Totaal algemene reserves	4.045.745	0	60.000	0	0	0	558.115	3.547.630	173.967
Res. Dekking Gerealiseerde Inv. (RDGI)	1.300.624	55.927			58.010	55.927		1.242.613	55.927
Bestemmingsres. Budgetoverheveling	0							0	
Fonds Sociale Woningbouw	89.225							89.225	
Bestemmingsreserve Nieuw Raadhuis	1.851.795	79.627	1.879.772		79.064	157.249		3.574.881	79.627
Bestemmingsreserve Meerweg	19.448							19.448	
Bestemmingsreserve Zernike College	3.715.715	159.776	1.200.822		302.072	599.084		4.175.158	159.776
Bestemmingsreserve Riolering	87.971							87.971	
Bestemmingsreserve Sociaal Domein	100.964							100.964	
Bestemmingsreserve Quintusschool	316.790	13.622			7.480	14.063		308.870	13.622
Bestemmingsreserve Duurzaamheid	0		100.000					100.000	
Bestemmingsres. Duurzaamheid Scholen	400.000							400.000	
Totaal bestemmingsreserves	7.882.532	308.952	3.180.594	0	446.626	826.322	0	10.099.129	308.952
Totaal reserves	11.928.277	308.952	3.240.594	0	446.626	826.322	558.115	13.646.759	482.919

OVERZICHT RESERVES 2017	Boekwaarde begin 2017	MUTATIES						Boekwaarde eind 2017	Bespaarde rente opgenomen als baat in de programma- begroting
		VERMEERDERINGEN			VERMINDERINGEN				
		Toevoegingen rente via resultaatbestemming programmabegroting	Overige toevoegingen via resultaatbestemming programmabegroting	Toevoegingen u.h.v. resultaatbestemming voorgaand boekjaar	Onttrekkingen via resultaatbestemming programmabegroting: afschrijvingen	Onttrekkingen u.h.v. resultaatbestemming programmabegroting: overige	Onttrekkingen u.h.v. resultaat- bestemming voorgaand boekjr.		
Algemene Reserve (AR)	3.547.630		60.000					3.607.630	152.548
Totaal algemene reserves	3.547.630	0	60.000	0	0	0	0	3.607.630	152.548
Res. Dekking Gerealiseerde Inv. (RDGI)	1.242.613	53.432			58.010		53.432	1.184.603	53.432
Bestemmingsres. Budgetoverheveling	0							0	
Fonds Sociale Woningbouw	89.225							89.225	
Bestemmingsreserve Nieuw Raadhuis	3.574.881	153.720			79.064		153.849	3.495.687	153.720
Bestemmingsreserve Meerweg	19.448							19.448	
Bestemmingsreserve Zernike College	4.175.158	179.532	1.190.341		302.072		586.095	4.656.864	179.532
Bestemmingsreserve Riolering	87.971							87.971	
Bestemmingsreserve Sociaal Domein	100.964							100.964	
Bestemmingsreserve Quintusschool	308.870	13.281			7.480		13.741	300.929	13.281
Bestemmingsreserve Duurzaamheid	100.000							100.000	
Bestemmingsres. Duurzaamheid Scholen	400.000							400.000	
Totaal bestemmingsreserves	10.099.129	399.965	1.190.341	0	446.626	807.117	0	10.435.692	399.965
Totaal reserves	13.646.759	399.965	1.250.341	0	446.626	807.117	0	14.043.321	552.513

OVERZICHT RESERVES 2018	Boekwaarde begin 2018	MUTATIES						Boekwaarde eind 2018	Bespaarde rente opgenomen als baat in de programma- begroting
		VERMEERDERINGEN			VERMINDERINGEN				
		Toevoegingen rente via resultaatbestemming programmabegroting	Overige toevoegingen via resultaatbestemming programmabegroting	Toevoegingen u.h.v. resultaatbestemming voorgaand boekjaar	Onttrekkingen via resultaatbestemming programmabegroting: afschrijvingen	Onttrekkingen u.h.v. resultaatbestemming programmabegroting: overige	Onttrekkingen u.h.v. resultaat- bestemming voorgaand boekjr.		
Algemene Reserve (AR)	3.607.630		60.000					3.667.630	155.128
Totaal algemene reserves	3.607.630	0	60.000	0	0	0	0	3.667.630	155.128
Res. Dekking Gerealiseerde Inv. (RDGI)	1.184.603	50.938			58.010		50.938	1.126.593	50.938
Bestemmingsres. Budgetoverheveling	0							0	
Fonds Sociale Woningbouw	89.225							89.225	
Bestemmingsreserve Nieuw Raadhuis	3.495.687	150.315			79.064		150.449	3.416.488	150.315
Bestemmingsreserve Meerweg	19.448							19.448	
Bestemmingsreserve Zernike College	4.656.864	200.245	1.216.230		302.072		573.105	5.198.162	200.245
Bestemmingsreserve Riolering	87.971							87.971	
Bestemmingsreserve Sociaal Domein	100.964							100.964	
Bestemmingsreserve Quintusschool	300.929	12.940			7.480		13.419	292.970	12.940
Bestemmingsreserve Duurzaamheid	100.000							100.000	
Bestemmingsres. Duurzaamheid Scholen	400.000							400.000	
Totaal bestemmingsreserves	10.435.692	414.438	1.216.230	0	446.626	787.912	0	10.831.821	414.438
Totaal reserves	14.043.321	414.438	1.276.230	0	446.626	787.912	0	14.499.450	569.566

OVERZICHT RESERVES 2019	Boekwaarde begin 2019	MUTATIES						Boekwaarde eind 2019	Bespaarde rente opgenomen als baat in de programma- begroting
		VERMEERDERINGEN			VERMINDERINGEN				
		Toevoegingen rente via resultaatbestemming programmabegroting	Overige toevoegingen via resultaatbestemming programmabegroting	Toevoegingen u.h.v. resultaatbestemming voorgaand boekjaar	Onttrekkingen via resultaatbestemming programmabegroting: afschrijvingen	Onttrekkingen u.h.v. resultaatbestemming programmabegroting: overige	Onttrekkingen u.h.v. resultaat- bestemming voorgaand boekjr.		
Algemene Reserve (AR)	3.667.630		60.000					3.727.630	157.708
Totaal algemene reserves	3.667.630	0	60.000	0	0	0	0	3.727.630	157.708
Res. Dekking Gerealiseerde Inv. (RDGI)	1.126.593	48.443			58.010	48.443		1.068.582	48.443
Bestemmingsres. Budgetoverheveling	0							0	
Fonds Sociale Woningbouw	89.225							89.225	
Bestemmingsreserve Nieuw Raadhuis	3.416.488	146.909			79.064	147.050		3.337.283	146.909
Bestemmingsreserve Meerweg	19.448							19.448	
Bestemmingsreserve Zernike College	5.198.162	223.521	1.202.092		302.072	560.116		5.761.587	223.521
Bestemmingsreserve Riolering	87.971							87.971	
Bestemmingsreserve Sociaal Domein	100.964							100.964	
Bestemmingsreserve Quintusschool	292.970	12.598			7.480	13.097		284.991	12.598
Bestemmingsreserve Duurzaamheid	100.000							100.000	
Bestemmingsres. Duurzaamheid Scholen	400.000							400.000	
Totaal bestemmingsreserves	10.831.821	431.471	1.202.092	0	446.626	768.707	0	11.250.051	431.471
Totaal reserves	14.499.450	431.471	1.262.092	0	446.626	768.707	0	14.977.681	589.179

* Het jaar 2015 is inclusief de in de Bestuursrapportage 2015 voorgestelde mutaties.

Voorzieningen 2015 - 2019

Begrotingsjaar : 2016

FINANCIËEL OVERZICHT VOORZIENINGEN 2015 TOT EN MET 2019

OVERZICHT VOORZIENINGEN 2015	Boekwaarde begin 2015	MUTATIES			Boekwaarde eind 2015
		VERMEERDERINGEN	VERMINDERINGEN		
		Toevoegingen	Aanwendungen	Ten gunste van rekening van baten en lasten	
Voorziening Kunstgrasvelden	504.308	96.800			601.108
Voorziening Onderhoud Gebouwen	969.041	470.437	442.480		996.998
Egalisatiefonds Groot Onderhoud Scholen	292.265		292.265		0
Voorziening Riolering	71.308	77.784	78.044		71.048
Subtotaal voorzieningen onderhoud	1.836.922	645.021	812.789	0	1.669.154
Voorziening Wachtgelden/Arbeidsconflicten	237.519		146.804		90.715
Voorziening Procedures Bouwzaken e.d.	25.973		25.973		0
Voorziening Wethouderspensioenen	260.000		52.000		208.000
Voorziening Maatregelen Vrachtverkeer	75.609		75.609		0
Voorziening Geluidhinder Spoorweg	40.000		40.000		0
Voorziening Best.plan Ecol. Hoofdstructuur	10.000		10.000		0
Voorziening Sanering Kroonkampen	73.000		73.000		0
Subtotaal voorzieningen i.v.m. verplichtingen, verliezen en risico's	722.101	0	423.386	0	298.715
TOTAAL	2.559.023	645.021	1.236.175	0	1.967.869

OVERZICHT VOORZIENINGEN 2016	Boekwaarde begin 2016	MUTATIES			Boekwaarde eind 2016
		VERMEERDERINGEN	VERMINDERINGEN		
		Toevoegingen	Aanwendungen	Ten gunste van rekening van baten en lasten	
Voorziening Kunstgrasvelden	601.108	96.800			697.908
Voorziening Onderhoud Gebouwen	996.998	499.990	326.016		1.170.972
Voorziening Riolering	71.048	140.784	140.784		71.048
Subtotaal voorzieningen onderhoud	1.669.154	737.574	466.800	0	1.939.928
Voorziening Wachtgeld/Arbeidsconflicten	90.715		69.013		21.702
Voorziening Wethouderspansioenen	208.000		52.000		156.000
Subtotaal voorzieningen i.v.m. verplichtingen, verliezen en risico's	298.715	0	121.013	0	177.702
TOTAAL	1.967.869	737.574	587.813	0	2.117.630

OVERZICHT VOORZIENINGEN 2017	Boekwaarde begin 2017	MUTATIES			Boekwaarde eind 2017
		VERMEERDERINGEN	VERMINDERINGEN		
		Toevoegingen	Aanwendungen	Ten gunste van rekening van baten en lasten	
Voorziening Kunstgrasvelden	697.908	96.800			794.708
Voorziening Onderhoud Gebouwen	1.170.972	499.990	297.777		1.373.185
Voorziening Riolering	71.048	205.003	205.003		71.048
Subtotaal voorzieningen onderhoud	1.939.928	801.793	502.780	0	2.238.941
Voorziening Wachtgeld/Arbeidsconflicten	21.702		21.702		0
Voorziening Wethouderspansioenen	156.000		52.000		104.000
Subtotaal voorzieningen i.v.m. verplichtingen, verliezen en risico's	177.702	0	73.702	0	104.000
TOTAAL	2.117.630	801.793	576.482	0	2.342.941

OVERZICHT VOORZIENINGEN 2018	Boekwaarde begin 2018	MUTATIES			Boekwaarde eind 2018
		VERMEERDERINGEN	VERMINDERINGEN		
		Toevoegingen	Aanwendungen	Ten gunste van rekening van baten en lasten	
Voorziening Kunstgrasvelden	794.708	96.800			891.508
Voorziening Onderhoud Gebouwen	1.373.185	499.990	582.790		1.290.385
Voorziening Riolering	71.048	206.319	206.319		71.048
Subtotaal voorzieningen onderhoud	2.238.941	803.109	789.109	0	2.252.941
Voorziening Wachtgelden/Arbeidsconflicten	0				0
Voorziening Wethouderspansioenen	104.000		52.000		52.000
Subtotaal voorzieningen i.v.m. verplichtingen, verliezen en risico's	104.000	0	52.000	0	52.000
TOTAAL	2.342.941	803.109	841.109	0	2.304.941

OVERZICHT VOORZIENINGEN 2019	Boekwaarde begin 2019	MUTATIES			Boekwaarde eind 2019
		VERMEERDERINGEN	VERMINDERINGEN		
		Toevoegingen	Aanwendungen	Ten gunste van rekening van baten en lasten	
Voorziening Kunstgrasvelden	891.508	96.800			988.308
Voorziening Onderhoud Gebouwen	1.290.385	499.990	320.207		1.470.168
Voorziening Riolering	71.048	314.149	314.149		71.048
Subtotaal voorzieningen onderhoud	2.252.941	910.939	634.356	0	2.529.524
Voorziening Wachtgelden/Arbeidsconflicten	0				0
Voorziening Wethouderspansioenen	52.000		52.000		0
Subtotaal voorzieningen i.v.m. verplichtingen, verliezen en risico's	52.000	0	52.000	0	0
TOTAAL	2.304.941	910.939	686.356	0	2.529.524

Overzicht vaste schulden 2016

Begrotingsjaar : 2016

OVERZICHT VASTE SCHULDEN 2016

Leningnummer	Oorspr. bedrag	Restant-bedrag per 1-1-2016	Op te nemen in 2016	Nota: aflossing	Nota: rente	Restant-bedrag per 31-12-2016	Rente die t.l.v. expl. komt	Mutatie balanspost rente-egal.	Rente-perc.	Jaar laatste afloss.
23140497*	2.430.647	1.171.843		138.209	74.178	1.033.634	67.946	6.232	6,330	2022
24080797	2.541.169	711.527		101.647	45.538	609.881	42.276	3.262	6,400	2022
25080797	726.048	203.294		29.042	13.011	174.252	12.547	463	6,400	2022
26080797	363.024	116.168		14.521	7.435	101.647	6.510	924	6,400	2023
27080797	408.402	130.689		16.336	8.364	114.353	8.103	261	6,400	2023
28080797	2.450.413	784.132		98.017	50.184	686.116	47.057	3.128	6,400	2023
29080797	408.402	130.689		16.336	8.364	114.353	7.582	782	6,400	2023
37200198	2.268.901	340.335		113.445	18.038	226.890	12.272	5.765	5,300	2018
30080797	181.512	65.344		7.260	4.182	58.084	3.834	348	6,400	2024
31080797	226.890	81.680		9.076	5.228	72.605	4.938	290	6,400	2024
32080797	136.134	49.008		5.445	3.137	43.563	3.050	87	6,400	2024
33080797	90.756	36.302		3.630	2.323	32.672	2.093	230	6,400	2025
34080797	272.268	108.907		10.891	6.970	98.017	6.453	518	6,400	2025
35080797	272.268	108.907		10.891	6.970	98.017	6.626	344	6,400	2025
36080797	272.268	108.907		10.891	6.970	98.017	6.798	172	6,400	2025
38070599	4.537.802	1.633.609		181.512	74.983	1.452.097	69.550	5.433	4,590	2024
39280999	4.084.022	1.470.248		163.361	83.216	1.306.887	80.809	2.407	5,660	2024
40280200	2.268.901	907.560		90.756	53.909	816.804	49.390	4.520	5,940	2025
42050301	4.537.802	1.996.633		181.512	110.014	1.815.121	102.912	7.102	5,510	2026
46280202	5.000.000	2.400.000		200.000	127.680	2.200.000	118.760	8.920	5,320	2027
47030303	5.800.000	3.016.000		232.000	135.569	2.784.000	126.912	8.657	4,495	2028
49011003	1.000.000	520.000		40.000	23.816	480.000	23.354	462	4,580	2028
53310304	5.000.000	2.800.000		200.000	126.280	2.600.000	119.484	6.796	4,510	2029
54120105	2.000.000	1.200.000		80.000	48.480	1.120.000	45.354	3.126	4,040	2030
56011205	2.300.000	1.380.000		92.000	52.440	1.288.000	52.143	297	3,800	2030
58020306	2.500.000	1.600.000		100.000	62.080	1.500.000	58.848	3.232	3,880	2031
60300307	1.150.000	782.000		46.000	34.838	736.000	33.288	1.550	4,455	2032
61200308	4.250.000	3.060.000		170.000	137.700	2.890.000	131.706	5.994	4,500	2033
64300909	3.700.000	2.812.000		148.000	136.101	2.664.000	134.295	1.806	4,840	2034
66010210	3.700.000	2.960.000		148.000	126.984	2.812.000	121.191	5.793	4,290	2035
67070610	1.800.000	1.620.000		36.000	65.610	1.584.000	64.783	827	4,050	2060
68260111	7.700.000	6.468.000		308.000	294.294	6.160.000	281.278	13.016	4,550	2036
70120112	4.400.000	3.872.000		176.000	146.362	3.696.000	139.928	6.434	3,780	2037
73040213	7.000.000	6.440.000		280.000	199.962	6.160.000	192.102	7.860	3,105	2038
75040214	5.400.000	5.040.000		360.000	117.130	4.680.000	109.565	7.564	2,324	2029
76130115	2.000.000	2.000.000		2.000.000	5.069	0	181	4.889	0,250	2016
77230115	11.300.000	11.300.000		753.333	102.604	10.546.667	96.195	6.409	0,908	2030
78290415	4.500.000	4.500.000		300.000	30.330	4.200.000	28.967	1.363	0,674	2030
Subtotaal onderhandse leningen binnenlandse banken en overige financiële instellingen	108.977.631	73.925.784	0	6.872.111	2.556.342	67.053.673	2.419.083	137.259		
Nog op te nemen**			900.000	0	0	900.000	21.150	-21.150	2,350	2031
Subtotaal op te nemen leningen in 2016			900.000	0	0	900.000	21.150	-21.150		
TOTAAL VASTE SCHULDEN	108.977.631	73.925.784	900.000	6.872.111	2.556.342	67.953.673	2.440.233	116.109		

Gemiddelde stand vaste schulden: 70.939.728

Gemiddeld rentepercentage vaste schulden: 3,44%

** In de berekeningen is er vanuit gegaan dat deze lening per 1 januari 2016 zal worden aangetrokken.

Overzicht uurtarieven 2016

Begrotingsjaar : 2016

OVERZICHT UURTARIEVEN 2016

Binnendienst	uurtarief voorcalculatie 2016 was t/m 2015 € 80	€ 90,00
Buitendienst	uurtarief voorcalculatie 2016 was t/m 2015 € 50	€ 60,00

Deelnemingen 2016

Begrotingsjaar : 2016

DEELNEMINGEN 2016

Begrotingsjaar : 2016

Aantal	Nominale waarde	Omschrijving	Totale nominale waarde	Boek-waarde 31-12-2014	Aantekeningen
9.126	€ 2,50	Aandelen B.N.G.	€ 22.815	€ 23.723	Geraamd BNG-dividend 2016 = € 13.000
8.700	€ 0,10	Aandelen Dataland	€ 870	€ 870	
180	€ 100,00	Aandelen Dilgt, Hemmen, Essen B.V.*	€ 18.000	€ 18.000	Dit is een 100 % deelneming.
49%		Commanditair aandeel in GEM Haren Noord C.V.**	€ 49.000	€ 49.000	
8	€ 500,00	Aandelen Waterbedrijf Groningen N.V.	€ 4.000	€ 4.000	
TOTAAL			€ 94.685	€ 95.593	

* Dilgt Hemmen Essen B.V. houdt 50 % van de aandelen in GEM Haren Noord Beheer B.V. In verband met de beperking van aansprakelijkheidsrisico's voor de gemeente is de gemeente niet rechtstreeks (mede-)eigenaar van GEM Haren Noord Beheer B.V.

** De Stichting Commanditair Kapitaal Haren Noord B.V. houdt, administreert en beheert ons commanditair aandeel in GEM Haren Noord C.V. voor rekening en risico van de gemeente. Deze Stichting is "tussengevoegd" ter beperking van aansprakelijkheidsrisico's voor de gemeente. De andere deelnemende partijen in GEM Haren Noord C.V. zijn de bedrijven waarmee we samenwerken om het gebied te ontwikkelen (49 %) en GEM Haren Noord Beheer B.V. (2 %).

EMU-saldo gemeente Haren 2016

Begrotingsjaar : 2016

EMU-SALDO GEMEENTE HAREN 2016

(x € 1.000)	2015	2016	2017
1 Exploitatiesaldo voor toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	50	2.373	505
+2 Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	3.261	3.596	3.641
+3 Bruto dotaties aan de post voorzieningen ten laste van de exploitatie	645	702	802
-4 Uitgaven aan investeringen in (im)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd	17.738	4.056	2.889
+5 De in mindering op onder 4 bedoelde investeringen gebrachte ontvangen bijdragen van het Rijk, de provincies, de Europese Unie en overigen	0	0	0
+6 Baten uit desinvesteringen in (im)materiële vaste activa	0	685	176
-7 Uitgaven aan aankoop van grond en de uitgaven aan bouw-, woonrijp maken e.d.	0	0	0
+8 Baten bouwgrondexploitatie	551	0	0
-9 Betalingen ten laste van de voorzieningen	712	588	576
-10 Betalingen die niet via de exploitatie lopen, maar rechtstreeks ten laste van de reserves worden gebracht en die nog niet vallen onder één van de andere genoemde posten.	0	0	0
-11 Boekwinst bij verkoop van deelnemingen en aandelen.	0	0	0
Berekend EMU-saldo	-13.943	2.712	1.659

N.B. Een saldo met een min-teken is een tekort.

Opmerkingen:

- Bovenstaande tabel is een verplicht onderdeel van de begroting op basis van artikel 19.c van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.
- Het jaar 2015 is gebaseerd op de stand van de begroting na de Voorjaarsnota 2015.

Rioolheffing 2016

Begrotingsjaar : 2016

Rioolheffing 2016

Tabel: kostenonderbouwing rioolheffing 2016

Activiteit	Toerekening 2016	Som van Raming 2016	Som van Verhaalbaar 2016
☐ Hoofdriaal	100%	1.469.160	1.469.160
☐ Kolkenzuigen	100%	52.399	52.399
☐ Onderzoeken en GRP maatregelen	100%	157.925	157.925
☐ Opbrengsten rioolheffing	100%	-2.277.589	-2.277.589
☐ Overige (kosten heffing en inning en toerekenbare BTW)	100%	109.491	109.491
☐ Schoonhouden van sloten, vijvers en waterpartijen	50%	114.439	57.219
☐ Technische rioolinstallaties/Drukriool	100%	153.148	153.148
☐ Schoonborstelen goten (veegmachines)	50%	114.223	57.112
☐ Schoonborstelen goten (uren straatreiniging)	24%	340.800	81.000
☐ Afkoop afwatersloot	67%	53.719	35.992
☐ Toevoeging voorziening groot onderhoud (baggeren) en vervangingen	100%	104.792	104.792
		392.507	649
		392.507	649
KOSTENDEKKENDHEID			100,0%

Toelichting tabel kostenonderbouwing:

De kosten voor schoonhouden van sloten, vijvers en waterpartijen, de kosten voor het schoonborstelen van de goten (uren straatreiniging en kosten veegmachines) en de kosten voor het baggeren rekenen wij deels toe aan de rioleringskosten.

1. Wij ramen € 114.439 voor het schoonhouden van onze sloten, vijvers en waterpartijen. Dit betreft het reguliere onderhoud. Sloten, vijvers en waterpartijen hebben ook een afvoer- en bergingsfunctie voor (afgekoppeld) regenwater (zorgplicht). Deze kosten mogen worden toegerekend als rioleringskosten, want dit zijn kosten voor het functioneel houden van de watergangen om riolering goed te laten functioneren. Wij schatten dat minimaal 50% van de kosten redelijkerwijs is toe te rekenen. Wij rekenen 50% van deze beheer- en onderhoudskosten toe te rekenen aan de rioleringskosten (€ 57.219). Bij actualisatie van het GRP in 2012 is besloten om deze kosten door te berekenen in de tarieven rioolheffing.

2. Gangbaar in Nederland is om een deel van de straatveegkosten onder de rioolheffing te scharen. De onderbouwing hiervoor is dat minder vuil op straat zorg draagt voor minder vuil in de kolken en het riool (besparing op kolkenzuigen en rioolreiniging). Daarnaast wordt de kans op verstopte kolken (minder bladophoping) kleiner, waardoor de kans op waterhinder en wateroverlast gereduceerd wordt. Wij ramen € 114.223 aan kosten voor de veegmachines voor het schoonborstelen van de goten. Toerekening van 50% van deze veegkosten is reëel en gangbaar (€ 57.112). Wij ramen 5.680 uren (€ 340.800) voor de totale kosten werkzaamheden straatreinigingen, daarvan ramen wij 1.350 uren (€ 81.000) voor werkzaamheden straatreinigingen ten behoeve van de rioolfunctie. Dit betreft 24% (1.350 uren / 5.680 uren) van de totale werkzaamheden straatreinigingen. Wij rekenen deze kosten door in de tarieven rioolheffing.

3. Wij merken baggerkosten deels aan als rioleringskosten. In het Baggerplan Gemeente Haren 2013-2020 is het volgende vermeld: "het is gebruikelijk bij Nederlandse gemeenten dat de kosten voor onderhoudsbaggeren van waterpartijen met een waterbergende functie, betaald worden uit de rioleringsheffing. Immers, waterpartijen vormen onderdeel van het regenwaterafvoerstelsel en het peilbeheer van het grondwater." Enkel de baggerkosten van waterpartijen met een waterbergende functie worden gefinancierd vanuit de rioolheffing, het betreft derhalve géén vaarwegen. De tweejaarlijkse kosten worden direct uit de voorziening onttrokken. De dotatie aan de voorziening in 2016 is volgens GRP 2015-2019 geraamd op € 140.784. Wij stellen voor om € 35.992 van de jaarruimte te gebruiken voor afkoop van afwatersloot langs A-28 (zie ook punt 4). De toevoeging aan de voorziening in 2016 is daarmee per saldo geraamd op € 104.792.

4. Wij stellen voor om € 53.719 (exclusief BTW) te ramen voor het mogen lozen van regenwater op een watergang langs de A-28. Wij hebben de kosten verdeeld naar verharde oppervlakte van het afwaterend gebied. Op grond daarvan rekenen wij € 35.992 (67%) toe aan de rioolheffing en € 17.727 (33%) aan de grondexploitatie Nesciopark. Dit staat als eenmalige uitgave gepland voor 2016 (kosten afkoop onderhoud door Rijkswaterstaat). In het investeringskrediet rioolwerkzaamheden 2018 is een investering van € 343.500 voor het treffen van hydraulische maatregelen in de Nesciolaan begrepen (treffen van rioolmaatregelen aan de overstort in de Nesciolaan). Deze investering wordt overbodig door gebruik te maken van de watergang langs de A-28. Wij stellen daarom voor om het investeringskrediet 2018 met € 343.500 te verlagen. Wij stellen voor om een investeringskrediet van € 85.000 te ramen in 2018 voor het realiseren van een deel van ons regenwaterstructuurplan. Met dit krediet willen wij een regenwaterriool in de Nieuwe Stationsweg leggen gelijktijdig met het aanbrengen van de fietsstraten tbv de nieuwe stationstunnel). Bovenstaande wijzigingen leiden een efficiëntere uitvoering van ons huidige gemeentelijk rioleringsplan (GRP 2015-2019). Wij realiseren hiermee een besparing die op termijn zal leiden tot een iets lagere rioolheffing.

Tabel: mutaties verhaalbare kosten rioolheffing 2016

Activiteit	Som van Verhaalbaar 2015	Som van Verhaalbaar 2016	Som van Verschil verhaalbaar 15-16
Hoofdriool	1.569.491	1.469.160	-100.331
Kolkenzuigen	49.341	52.399	3.058
Onderzoeken en GRP maatregelen	171.120	157.925	-13.195
Opbrengsten rioolheffing	-2.294.672	-2.277.589	17.083
Overige (kosten heffing en inning en toerekenbare BTW)	105.030	109.491	4.461
Schoonborstelen goten (uren straatreiniging)	67.500	81.000	13.500
Schoonborstelen goten (veegmachines)	59.540	57.112	-2.428
Schoonhouden van sloten, vijvers en waterpartijen	54.254	57.219	2.965
Technische rioolinstallaties/Drukriool	141.196	153.148	11.952
Afkoop afwatersloot		35.992	35.992
Toevoeging voorziening groot onderhoud (baggeren) en vervangingen	77.784	104.792	27.008
	585	649	64
	585	649	64
KOSTENDEKKENDHEID	100,0%	100,0%	

Toelichting op de verhaalbare kosten:

Ten opzichte van de verhaalbare kosten 2015 zijn er voor 2016 een aantal mutaties doorgevoerd. Deze mutaties zijn opgenomen in bovenstaande tabel. Deze mutaties maken onderdeel uit van de begroting 2016. De belangrijkste wijzigingen worden hieronder toegelicht.

1. Hoofdriool: De kapitaallasten als gevolg van rioolinvesteringen in rioolvervanging, afkoppeling, pompen en gemalen wijzigingen conform besluit GRP 2015-2019. Daarnaast is de interne rekenrente aangepast van 5,3% naar 4,3%. De kapitaallasten dalen per saldo met € 115.750 ten opzichte van 2015. De overige kosten nemen met € 15.418 toe. Dit komt voornamelijk door wijziging van het interne uurtarief.

2. Onderzoeken en GRP maatregelen: Ten opzichte van 2015 nemen, conform besluit GRP 2015-2019, de kosten met € 28.525 af. De overige kosten nemen met € 15.330 toe. Dit komt voornamelijk door wijziging van het interne uurtarief.

Toelichting op de opbrengsten:

Er zijn geen ontwikkelingen in de heffingsgrondslagen. Ten opzichte van 2015 verwachten wij hetzelfde aantal heffingseenheden vastrecht en hetzelfde waterverbruik bij grootverbruikers. De totale ontwikkeling aan de kostenkant is € 17.019 voordelig. Uitgangspunt is 100% kostendekkendheid. Dit betekent dat dit voordeel via de tarieven terug gegeven dient te worden (€ 17.083 inclusief afronding). De geplande GRP tariefstijging wordt een tariefsdaling door (voornamelijk) de aanpassing van de interne rekenrente.

De mutaties leiden in 2016 tot de volgende ontwikkeling in de tarieven rioolheffing:

Subactiviteit	Omschrijving	Som van Hoeveelheid 2015	Som van Prijs 2015	Som van Raming 2015	Som van Hoeveelheid 2016	Som van Prijs 2016	Som van Raming 2016
Afvoerheffing grootverbruik	Waterverbruik in m3 > 1000 m3	75.000	-1,29	-96.750	75.000	-1,28	-96.000
Rioolheffing vastrecht	Aansluitrecht eigenaren	9.200	-235,50	-2.166.600	9.200	-233,75	-2.150.500
	Garageboxen/loodsen (1/5 h.e.)	665	-47,10	-31.322	665	-46,75	-31.089
				-2.294.672			-2.277.589

	GRP ontwikkeling	Ontwikkeling (voornamelijk ivm aanpassing rekenrente)	Totale ontwikkeling
Afvoerheffing	3,9%	-4,7%	-0,8%
Rioolheffing	3,4%	-4,1%	-0,7%

De kostendekkendheid blijft 100%. Zie onderstaande tabel.

soort verbruik	m3 verbruik	% verbruik	soort heffing	toegerekende kosten	toegerekende opbrengsten	% opbrengsten	kostendekking
Groot verbruik >1.000 m3	75.000	7,5%	Afvoerheffing grootverbruik	96.027	96.000	4,2%	100,0%
Overige verbruik	925.000	92,5%	Rioolheffing vastrecht	2.182.210	2.181.589	95,8%	100,0%
Totaal verbruik	1.000.000	100,0%	Totaal	2.278.238	2.277.589	100,0%	100,0%

Afvalstoffenheffing 2016

Begrotingsjaar : 2016

Afvalstoffenheffing 2016

Tabel: kostenonderbouwing afvalstoffenheffing 2016

Activiteit	Subactiviteit	Toerekening 2016	Som van Raming 2016	Som van Verhaalbaar 2016
Beleid	Uren beleid	0%	4.500	0
Totaal Beleid			4.500	0
Communicatie	Derden voorlichting en informatie	100%	4.408	4.408
	Uren voorlichting en informatie	100%	4.500	4.500
Totaal Communicatie			8.908	8.908
Handhaving	Uren handhaving	100%	40.500	40.500
Totaal Handhaving			40.500	40.500
Inzameling	Bijdrage afvalbrenghstation	100%	0	0
	Inzamelcontract huisvuil en grofvuil (uitbesteding)	100%	408.886	408.886
	Inzameling via de veegmachines	50%	114.223	57.112
	Inzamelkosten glas, papier en KGA	100%	159.430	159.430
	Inzamelmiddelen	100%	19.462	19.462
	Kapitaallasten glasbakken	100%	12.400	12.400
	Uren inzameling	100%	167.400	167.400
	Uren straatreinigen	28%	340.800	94.800
	Contract dftar administratie (uitbesteding)	100%	37.483	37.483
	Kapitaallasten KGA depot	100%	0	0
Totaal Inzameling			1.260.084	956.973
Opbrengsten	Afvalstoffenheffing huisvuil	100%	-1.826.387	-1.826.387
	Opbrengsten papier	100%	-75.000	-75.000
	Overige	100%	-175	-175
	Vergoeding voor nascheiding kunststof	100%	-140.000	-140.000
	Vergoeding voor scheiden glas en papier	100%	-40.000	-40.000
	Vergoeding voor verwerking elektrische apparaten	100%	-8.500	-8.500
	Vermeden verwerkingskosten	100%	-49.000	-49.000
	Verwijderen huishoudelijk grofvuil	100%	-2.500	-2.500
Totaal Opbrengsten			-2.141.562	-2.141.562
Overig	Derden heffing en inning	100%	2.896	2.896
	Overige	100%	175	175
	Toerekenbare BTW	100%	269.026	269.026
	Uren heffing en inning	100%	85.770	85.770
	Uren overige	100%	31.500	31.500
Totaal Overig			389.367	389.367
Verwerking	Afvoerkosten KGA	100%	26.693	26.693
	Nascheiding kunststof	100%	151.500	151.500
	Stortkosten huisvuil en grofvuil	100%	567.661	567.661
Totaal Verwerking			745.854	745.854
			307.652	40
KOSTENDEKKENDHEID			307.652	100,0%

Toelichting tabel kostenonderbouwing:

De kosten voor het straatreinigen en de veegmachines rekenen wij deels toe aan de afvalstoffenheffing, omdat met het straatvegen en straatreinigen ook verkeerd aangeboden huishoudelijke afvalstoffen worden ingezameld.

1. De toerekening van de kosten van de veegmachines baseren wij op onze ervaring, dat ongeveer de helft van het veegvuil huishoudelijke afvalstoffen betreft. De kosten van de veegmachines zijn geraamd op € 114.223. Daarvan rekenen wij € 57.112 toe aan de afvalstoffenheffing.

2. Wij zetten personeel tijdens het straatreinigen in om huishoudelijke afvalstoffen in te zamelen, die verkeerd zijn aangeboden. Het legen van de afvalbakken is ook toegerekend, omdat dit ook huishoudelijk afval betreft. De inzet met betrekking tot het inzamelen van huishoudelijke afvalstoffen wordt, op basis van ureninzet, geraamd op 1.580 uren. Dit betreft 28% (1.580 uren / 5.680 uren) van de totale werkzaamheden straatreinigingen. Van de totale kosten straatreinigen van € 340.800 wordt dus € 94.800 toegerekend aan de afvalstoffenheffing.

3. Wij rekenen de kosten van structurele milieucontrole op de wijze en de soort aanbieding toe. Wij huren BOA's (buitengewoon opsporingsambtenaren) in voor handhaving. De totale ureninzet van deze BOA's ramen wij op 2.525 uren voor alle handhaving. Deze BOA's controleren als onderdeel van hun werk op het juist aanbieden van afval. Wij ramen 675 BOA uren tegen intern rekestarief a € 60 = € 40.500 voor het onderdeel controleren inzameling huisafval. Deze kosten rekenen wij volledig toe aan de afvalstoffenheffing.

Tabel: mutaties verhaalbare kosten afvalstoffenheffing 2016

Activiteit	Subactiviteit	Verhaalbaar 2015	Verhaalbaar 2016	Som van Verschil verhaalbaar 15-16
☐ Beleid	Uren beleid	0	0	0
Totaal Beleid		0	0	0
☐ Communicatie	Derden voorlichting en informatie	4.365	4.408	44
	Uren voorlichting en informatie	4.000	4.500	500
Totaal Communicatie		8.365	8.908	544
☐ Handhaving	Uren handhaving	33.750	40.500	6.750
Totaal Handhaving		33.750	40.500	6.750
☐ Inzameling	Bijdrage afvalbrengrstation	0	0	0
	Inzamelcontract huisvuil en grofvuil (uitbesteding)	371.598	408.886	37.287
	Inzameling via de veegmachines	59.540	57.112	-2.428
	Inzamelkosten glas, papier en KGA	158.347	159.430	1.083
	Inzamelmiddelen	19.269	19.462	193
	Kapitaallasten glasbakken	13.356	12.400	-956
	Uren inzameling	139.500	167.400	27.900
	Uren straatreinigen	79.000	94.800	15.800
	Contract diftar administratie (uitbesteding)	54.942	37.483	-17.459
	Kapitaallasten KGA depot	0	0	0
Totaal Inzameling		895.552	956.973	61.420
☐ Opbrengsten	Afvalstoffenheffing huisvuil	-1.772.414	-1.826.387	-53.973
	Opbrengsten papier	-75.000	-75.000	0
	Overige	-200	-175	25
	Vergoeding voor nascheiding kunststof	-140.000	-140.000	0
	Vergoeding voor scheiden glas en papier	-40.000	-40.000	0
	Vergoeding voor verwerking elektrische apparaten	-8.500	-8.500	0
	Vermeden verwerkingskosten	-49.000	-49.000	0
	Verwijderen huishoudelijk grofvuil	-2.330	-2.500	-170
Totaal Opbrengsten		-2.087.444	-2.141.562	-54.118
☐ Overig	Derden heffing en inning	2.814	2.896	82
	Overige	226	175	-51
	Toerekenbare BTW	273.566	269.026	-4.539
	Uren heffing en inning	76.240	85.770	9.530
	Uren overige	28.000	31.500	3.500
Totaal Overig		380.845	389.367	8.522
☐ Verwerking	Afvoerkosten KGA	26.429	26.693	264
	Nascheiding kunststof	150.000	151.500	1.500
	Stortkosten huisvuil en grofvuil	592.849	567.661	-25.189
Totaal Verwerking		769.278	745.854	-23.425
		346	40	-307
		346	40	-307
KOSTENDEKKENDHEID		100,0%	100,0%	

Toelichting op de verhaalbare kosten:

Ten opzichte van de verhaalbare kosten 2015 zijn er voor 2016 een aantal mutaties doorgevoerd. Deze mutaties zijn opgenomen in bovenstaande tabel. Deze mutaties maken onderdeel uit van de begroting 2016. De belangrijkste wijzigingen worden hieronder toegelicht.

1. Mutaties inzamelkosten

De inzamelkosten nemen met € 44.700 toe door een wijziging van het interne uurtarief. Daarnaast hebben wij de kosten van de contracten voor inzameling en diftar administratie opnieuw geraamd en onderverdeeld. Per saldo nemen de kosten met € 19.828 toe door voornamelijk grotere hoeveelheid aansluitingen. Verder hebben wij een indexatie van de prijzen met 1% doorgevoerd. Tot slot ramen wij de kapitaallasten a € 3.720 in verband met investering in een nieuw KGA-depot in 2015 niet in de kostenonderbouwing, omdat het nieuwe KGA-depot niet gerealiseerd wordt in 2015.

2. Mutaties Verwerking

De stortkosten nemen per saldo met € 25.189 af. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door het naar beneden bijstellen van de verwachte hoeveelheid afval. Nieuw in de raming is de verbrandingsbelasting (voor huishoudelijk afval ramen wij € 19.110). Tot slot zijn de stortkosten voor GFT zijn iets gestegen.

Toelichting op de opbrengsten:

Wij ramen meer aansluitingen ten opzichte van 2015. Wij stellen voor om het variabele tarief met € 0,01 (5,0%) te laten stijgen naar € 0,21 per kilo en het vaste tarief met € 3,05 (2,8%) te laten stijgen naar € 112,55. Wij stellen voor om tarief verwijderen huishoudelijk grofvuil met € 1,70 te laten stijgen naar € 25,00.

Omschrijving	Som van Hoeveelheid 2015	Som van Prijs 2015	Som van Raming 2015	Som van Hoeveelheid 2016	Som van Prijs 2016	Som van Raming 2016
Vast tarief	8.353	-109,50	-914.654	8.650	-112,55	-973.558
Variabel tarief	4.464.000	-0,20	-892.800	4.192.400	-0,21	-880.404
Kwijtschelding	170	109,50	18.615	170	112,55	19.134
Vermindering	150	109,50	16.425	75	112,55	8.441
			-1.772.414			-1.826.387

Toelichting op de kostendekkendheid:

Bij de berekening van de tarieven gaan wij uit van een kostendekkende berekening van de afvalstoffenheffing. Het gevolg van de mutaties in de toegerekende kosten en opbrengsten is dat de tarieven moeten dalen om te komen tot een 100% kostendekkende afvalstoffenheffing.

Legesverordening 2016

Begrotingsjaar : 2016

Legesverordening 2016

De legesverordening bestaat uit 3 titels:

- Titel 1 algemene dienstverlening
- Titel 2 dienstverlening omgevingsvergunning
- Titel 3 dienstverlening Europese dienstenrichtlijn (EDR)

In onderstaande vindt u de kostenonderbouwing van de legesverordening. Voor de kostenonderbouwing moeten wij de kostendekkendheid van titel 3 per hoofdstuk apart inzichtelijk maken.

Kostenonderbouwing algemene dienstverlening en omgevingsvergunning (titel 1+2)

Tabel: kostenonderbouwing leges algemene dienstverlening en dienstverlening omgevingsvergunning 2016

Soort	Activiteit	Toerekening 2016	Som van Raming 2016	Som van Verhaalbaar 2016
Algemene dienstverlening	Algemene dienstverlening overig	100%	30.405	30.405
	Burgelijke stand / Bevolkingsadministratie	100%	273.381	273.381
	Coördinatie en overige	0%	226.335	0
	Gratis huwelijken	0%	3.286	0
	ID-kaart	100%	38.160	38.160
	Naturalisaties en Naamswijziging	0%	18.736	0
	Ondertrouw	0%	3.690	0
	Reisdocumenten / Rijbewijzen	100%	69.088	69.088
Totaal Algemene dienstverlening			663.081	411.034
Omgevingsvergunning	Behandelen sloop- en gebruiksmeldingen	0%	23.400	0
	Beleidsvoorbereiding	0%	84.420	0
	Bezwaar en beroep	0%	89.820	0
	Handhaving	0%	99.900	0
	Handhaving & Toezicht sloopmeldingen	0%	18.720	0
	Leges opbrengsten	100%	-928.256	-928.256
	Perceptiekosten	100%	19.283	19.283
	Toerekenbare BTW	100%	30.627	30.627
	Toezicht	100%	113.220	113.220
	Vergunningverlening	100%	684.190	684.190
Voorlichting	100%	41.400	41.400	
Totaal Omgevingsvergunning			276.723	-39.537
Eindtotaal			939.805	371.498

Toelichting:

Zie specificaties algemene dienstverlening en dienstverlening omgevingsvergunning.

Tabel: mutaties verhaalbare kosten leges algemene dienstverlening en dienstverlening omgevingsvergunning 2016

Soort	Activiteit	Som van Verhaalbaar 2015	Som van Verhaalbaar 2016	Som van Verschil verhaalbaar 15-16
Algemene dienstverlening	Algemene dienstverlening overig	21.516	30.405	8.889
	Burgelijke stand / Bevolkingsadministratie	254.958	273.381	18.423
	Coördinatie en overige	0	0	0
	Gratis huwelijken	0	0	0
	ID-kaart	30.497	38.160	7.663
	Naturalisaties en Naamswijziging	0	0	0
	Ondertrouw	0	0	0
	Reisdocumenten / Rijbewijzen	77.405	69.088	-8.317
Totaal Algemene dienstverlening		384.377	411.034	26.657
Omgevingsvergunning	Behandelen sloop- en gebruiksmeldingen	0	0	0
	Beleidsvoorbereiding	0	0	0
	Bezwaar en beroep	0	0	0
	Handhaving	0	0	0
	Handhaving & Toezicht sloopmeldingen	0	0	0
	Leges opbrengsten	-1.004.947	-928.256	76.690
	Perceptiekosten	40.049	19.283	-20.767
	Toerekenbare BTW	60.901	30.627	-30.274
	Toezicht	104.690	113.220	8.530
	Vergunningverlening	799.580	684.190	-115.390
Voorlichting	0	41.400	41.400	
Totaal Omgevingsvergunning		274	-39.537	-39.811
Eindtotaal		384.651	371.498	-13.154

Toelichting:

Zie specificaties algemene dienstverlening en dienstverlening omgevingsvergunning.

Tabel: kostendekkendheid leges algemene dienstverlening en dienstverlening omgevingsvergunning 2015 en 2016

Kosten/Opbrengsten	Soort	Som van Verhaalbaar 2015	Som van Verhaalbaar 2016
Kosten	Algemene dienstverlening	730.091	860.287
	Omgevingsvergunning	965.171	869.437
Totaal Kosten		1.695.262	1.729.724
Opbrengsten	Algemene dienstverlening	-345.714	-449.253
	Omgevingsvergunning	-964.897	-908.974
Totaal Opbrengsten		-1.310.611	-1.358.227
Eindtotaal		384.651	371.498
KOSTENDEKKENDHEID		77,3%	78,5%

Kostenonderbouwing dienstverlening EDR (titel 3)

Tabel: kostenonderbouwing leges dienstverlening EDR 2016

Soort	Activiteit	Toerekening 2016	Som van Raming 2016	Som van Verhaalbaar 2016
Dienstvoering EDR (Horeca)	Leges opbrengsten	100%	-1.800	-1.800
	Toerekenbare BTW	100%	283	283
	Vergunningverlening	100%	32.850	32.850
Totaal Dienstvoering EDR (Horeca)			31.333	31.333
Dienstvoering EDR (Evenementen)	Leges opbrengsten	100%	-3.207	-3.207
	Toerekenbare BTW	100%	623	623
	Vergunningverlening	100%	42.119	42.119
Totaal Dienstvoering EDR (Evenementen)			39.536	39.536
Dienstvoering EDR (Terras)	Leges opbrengsten	100%	-1.039	-1.039
	Toerekenbare BTW	100%	57	57
	Vergunningverlening	100%	1.170	1.170
Totaal Dienstvoering EDR (Terras)			188	188
Dienstvoering EDR (Geluid)	Leges opbrengsten	100%	-958	-958
	Toerekenbare BTW	100%	57	57
	Vergunningverlening	100%	2.520	2.520
Totaal Dienstvoering EDR (Geluid)			1.618	1.618
Eindtotaal			72.675	72.675
KOSTENDEKKENDHEID HORECA				5,4%
KOSTENDEKKENDHEID EVENEMENTEN				7,5%
KOSTENDEKKENDHEID TERRAS				84,7%
KOSTENDEKKENDHEID GELUID				37,2%

Tabel: mutaties verhaalbare kosten leges dienstverlening EDR 2016

Soort	Activiteit	Som van Verhaalbaar 2015	Som van Verhaalbaar 2016	Som van Verschil verhaalbaar 15-16
Dienstvoering EDR (Horeca)	Leges opbrengsten	-1.782	-1.800	-18
	Toerekenbare BTW	281	283	3
	Vergunningverlening	29.336	32.850	3.513
Totaal Dienstvoering EDR (Horeca)		27.835	31.333	3.498
Dienstvoering EDR (Evenementen)	Leges opbrengsten	-4.353	-3.207	1.146
	Toerekenbare BTW	617	623	6
	Vergunningverlening	37.740	42.119	4.379
Totaal Dienstvoering EDR (Evenementen)		34.004	39.536	5.532
Dienstvoering EDR (Terras)	Leges opbrengsten	-1.028	-1.039	-10
	Toerekenbare BTW	56	57	1
	Vergunningverlening	1.067	1.170	103
Totaal Dienstvoering EDR (Terras)		95	188	93
Dienstvoering EDR (Geluid)	Leges opbrengsten	-949	-958	-9
	Toerekenbare BTW	56	57	1
	Vergunningverlening	2.267	2.520	253
Totaal Dienstvoering EDR (Geluid)		1.375	1.618	244
Eindtotaal		63.309	72.675	9.367
KOSTENDEKKENDHEID HORECA		6,0%	5,4%	
KOSTENDEKKENDHEID EVENEMENTEN		11,3%	7,5%	
KOSTENDEKKENDHEID TERRAS		91,5%	84,7%	
KOSTENDEKKENDHEID GELUID		40,8%	37,2%	

Tabel: raming hoeveelheden en tarieven dienstverlening EDR

Subactiviteit	Som van Hoeveelheid 2015	Som van Prijs 2015	Som van Raming 2015	Som van Hoeveelheid 2016	Som van Prijs 2016	Som van Raming 2016
Horeca (art 3 volledige vergo)	5	-263,15	-1.316	5	-265,78	-1.329
Horeca (wijziging art 3)	5	-53,20	-266	5	-53,73	-269
Horeca (onthefingen art 35)	5	-40,00	-200	5	-40,40	-202
Evenementen (klein)	40	-40,50	-1.620	40	-40,91	-1.636
Evenementen (groot)	1	-744,75	-745	1	-752,20	-752
Evenementen (afsluiten weg)	20	-99,40	-1.988	20	-40,91	-818
Terras	3	-342,80	-1.028	3	-346,23	-1.039
Geluid	25	-37,95	-949	25	-38,33	-958

Toelichting:

De tarieven dienstverlening EDR worden met 1,00% (inflatie) verhoogd.

Specificatie algemene dienstverlening (titel 1)

Tabel: kostenonderbouwing algemene dienstverlening 2016

Activiteit	Kosten/Opbrengstel	Subactiviteit	Toerekening	Som van	
				Raming 2016	Verhaalbaar 2016
Algemene dienstverlening overig	Kosten	Bodeminformatie gemeentearchief	100%	15.659	15.659
		Gehandicaptenparkeerkaart	100%	4.050	4.050
		Leegstandswet	100%	2.250	2.250
		Meldingen telecom verordening	100%	10.800	10.800
		Register woningzoekenden	100%	0	0
		Standplaatsvergunningen	100%	4.950	4.950
		Toerekenbare BTW	100%	567	567
		Winkeltijden, kansspel	100%	11.340	11.340
	Totaal Kosten			49.616	49.616
	Opbrengsten	Opbrengst bodeminformatie gemeentearchief	100%	-6.878	-6.878
		Opbrengst gehandicaptenparkeerkaart	100%	-4.214	-4.214
		Opbrengst leegstandswet	100%	-2.007	-2.007
		Opbrengst meldingen telecom verordening	100%	-4.864	-4.864
		Opbrengst register woningzoekenden	100%	0	0
		Opbrengst standplaatsvergunningen	100%	-822	-822
		Opbrengst winkeltijden, kansspel	100%	-425	-425
	Totaal Opbrengsten			-19.211	-19.211
Totaal Algemene dienstverlening overig				30.405	30.405
Burgelijke stand / Bevolkingsadministratie	Kosten	Toerekenbare BTW	100%	13.763	13.763
		Kosten Huwelijken	100%	21.423	21.423
		Kosten Akten en Uitreksels	100%	23.596	23.596
		Kosten Persoonsregistraties (Gba)	100%	319.412	319.412
	Totaal Kosten			378.193	378.193
	Opbrengsten	Opbrengst akten / uitrekstels	100%	-12.669	-12.669
		Opbrengst huwelijken	100%	-24.643	-24.643
		Bijdrage van COA	100%	-67.500	-67.500
	Totaal Opbrengsten			-104.812	-104.812
Totaal Burgelijke stand / Bevolkingsadministratie				273.381	273.381
Coördinatie en overige	Kosten	Kosten Coördinatie en overige	0%	226.335	0
	Totaal Kosten			226.335	0
Totaal Coördinatie en overige				226.335	0
Gratis huwelijken	Kosten	Kosten Gratis huwelijken	0%	3.286	0
	Totaal Kosten			3.286	0
Totaal Gratis huwelijken				3.286	0
ID-kaart	Kosten	Toerekenbare BTW	100%	0	0
		Afdracht ID-Kaarten vanaf 18 jaar	100%	38.857	38.857
		Afdracht ID-Kaarten jonger dan 18 jaar	100%	2.915	2.915
		Kosten ID-Kaarten	100%	81.000	81.000
	Totaal Kosten			122.772	122.772
	Opbrengsten	Opbrengst ID-Kaarten jonger dan 18 jaar	100%	-15.648	-15.648
		Opbrengst ID-Kaarten vanaf 18 jaar	100%	-68.965	-68.965
	Totaal Opbrengsten			-84.613	-84.613
Totaal ID-kaart				38.160	38.160
Naturalisaties en Naamswijziging	Kosten	Afdracht Naturalisaties	0%	2.259	0
		Kosten Naturalisaties en Naamswijziging	0%	19.330	0
	Totaal Kosten			21.589	0
	Opbrengsten	Opbrengst Naturalisaties en Naamswijziging	0%	-2.853	0
	Totaal Opbrengsten			-2.853	0
Totaal Naturalisaties en Naamswijziging				18.736	0
Ondertrouw	Kosten	Kosten Ondertrouw	0%	3.690	0
	Totaal Kosten			3.690	0
Totaal Ondertrouw				3.690	0
Reisdocumenten / Rijbewijzen	Kosten	Toerekenbare BTW	100%	2.494	2.494
		Afdracht Reisdocumenten/Rijbewijzen	100%	106.338	106.338
		Kosten Reisdocumenten/Rijbewijzen	100%	200.875	200.875
	Totaal Kosten			309.706	309.706
	Opbrengsten	Opbrengst reisdocumenten	100%	-240.618	-240.618
	Totaal Opbrengsten			-240.618	-240.618
Totaal Reisdocumenten / Rijbewijzen				69.088	69.088
				663.081	411.034
				663.081	411.034
KOSTENDEKKENDHEID ALGEMENE DIENSTVERLENING OVERIG					38,7%
KOSTENDEKKENDHEID BURGELIJKE STAND / BEVOLKINGSADMINISTRATIE					27,7%
KOSTENDEKKENDHEID ID-KAART					68,9%
KOSTENDEKKENDHEID REISDOCUMENTEN / RIJBEWIJZEN					77,7%

Tabel: mutaties verhaalbare kosten algemene dienstverlening 2016

Activiteit	Kosten/Opbrengsten	Subactiviteit	Som van Verhaalbaar 2015	Som van Verhaalbaar 2016	Som van Verschil verhaalbaar 15-16	
Algemene dienstverlening overig	Kosten	Bodeminformatie gemeentearchief	14.138	15.659	1.521	
		Gehandicaptenparkeerkaart	3.600	4.050	450	
		Leegstandswet	5.000	2.250	-2.750	
		Meldingen telecom verordening	9.600	10.800	1.200	
		Register woningzoekenden	6.000	0	-6.000	
		Standplaatsvergunningen	4.400	4.950	550	
		Toerekenbare BTW	561	567	6	
		Winkeltijden, kansspel	10.134	11.340	1.205	
		Totaal Kosten	53.434	49.616	-3.818	
		Opbrengsten	Opbrengst bodeminformatie gemeentearchief	-6.810	-6.878	-68
			Opbrengst gehandicaptenparkeerkaart	-4.172	-4.214	-42
			Opbrengst leegstandswet	-4.969	-2.007	2.961
			Opbrengst meldingen telecom verordening	-4.816	-4.864	-48
			Opbrengst register woningzoekenden	-9.915	0	9.915
			Opbrengst standplaatsvergunningen	-814	-822	-8
Opbrengst winkeltijden, kansspel	-421		-425	-4		
Totaal Opbrengsten	-31.917		-19.211	12.706		
Totaal Algemene dienstverlening overig		21.516	30.405	8.889		
Burgelijke stand / Bevolkingsadministratie	Kosten	Toerekenbare BTW	13.626	13.763	136	
		Kosten Huwelijken	24.992	21.423	-3.569	
		Kosten Akten en Uitreksels	21.085	23.596	2.511	
		Kosten Persoonsregistraties (Gba)	230.116	319.412	89.296	
		Totaal Kosten	289.819	378.193	88.374	
		Opbrengsten	Opbrengst akten / uitrekstels	-11.250	-12.669	-1.419
			Opbrengst huwelijken	-23.610	-24.643	-1.033
Totaal Opbrengsten		-34.860	-104.812	-69.952		
Totaal Burgelijke stand / Bevolkingsadministratie		254.958	273.381	18.423		
Coördinatie en overige	Kosten	Kosten Coördinatie en overige	0	0	0	
Totaal Kosten			0	0	0	
Totaal Coördinatie en overige			0	0	0	
Gratis huwelijken	Kosten	Kosten Gratis huwelijken	0	0	0	
Totaal Kosten			0	0	0	
Totaal Gratis huwelijken			0	0	0	
ID-kaart	Kosten	Toerekenbare BTW		0	0	
		Afdracht ID-Kaarten vanaf 18 jaar	38.857	38.857	0	
		Afdracht ID-Kaarten jonger dan 18 jaar	2.650	2.915	265	
		Kosten ID-Kaarten	72.000	81.000	9.000	
		Totaal Kosten	113.507	122.772	9.265	
		Opbrengsten	Opbrengst ID-Kaarten jonger dan 18 jaar	-14.175	-15.648	-1.473
Opbrengst ID-Kaarten vanaf 18 jaar	-68.835		-68.965	-130		
Totaal Opbrengsten		-83.010	-84.613	-1.603		
Totaal ID-kaart		30.497	38.160	7.663		
Naturalisaties en Naamswijziging	Kosten	Afdracht Naturalisaties		0	0	
		Kosten Naturalisaties en Naamswijziging	0	0	0	
		Totaal Kosten	0	0	0	
		Opbrengsten	Opbrengst Naturalisaties en Naamswijziging	0	0	0
Totaal Opbrengsten		0	0	0		
Totaal Naturalisaties en Naamswijziging		0	0	0		
Ondertrouw	Kosten	Kosten Ondertrouw		0	0	
Totaal Kosten				0	0	
Totaal Ondertrouw				0	0	
Reisdocumenten / Rijbewijzen	Kosten	Toerekenbare BTW	2.469	2.494	25	
		Afdracht Reisdocumenten/Rijbewijzen	91.105	106.338	15.233	
		Kosten Reisdocumenten/Rijbewijzen	179.757	200.875	21.118	
		Totaal Kosten	273.331	309.706	36.375	
		Opbrengsten	Opbrengst reisdocumenten	-195.926	-240.618	-44.692
Totaal Opbrengsten		-195.926	-240.618	-44.692		
Totaal Reisdocumenten / Rijbewijzen		77.405	69.088	-8.317		
		384.377	411.034	26.657		
		384.377	411.034	26.657		
KOSTENDEKKENDHEID ALGEMENE DIENSTVERLENING OVERIG			59,7%	38,7%		
KOSTENDEKKENDHEID BURGELIJKE STAND / BEVOLKINGSADMINISTRATIE			12,0%	27,7%		
KOSTENDEKKENDHEID ID-KAART			73,1%	68,9%		
KOSTENDEKKENDHEID REISDOCUMENTEN / RIJBEWIJZEN			71,7%	77,7%		

Toelichting:

In het algemeen wordt voorgesteld om de tarieven met 1,00 % te verhogen. Voor een groot aantal tarieven in titel 1 gelden echter maximale tarieven die door het rijk worden vastgesteld. Voor zover deze voor 2016 bekend waren, zijn de tarieven hierop aangepast. De tarieven voor kansspelen mogen wettelijk niet verhoogd worden.

Specificatie dienstverlening omgevingsvergunning (titel 2)

Tabel: kostenonderbouwing dienstverlening omgevingsvergunning 2016

Activiteit	Toerekening		Som van Raming	Som van
	2016	2016		Verhaalbaar 2016
☐ Behandelen sloop- en gebruiksmeldingen		0%	23.400	0
☐ Beleidsvoorbereiding		0%	84.420	0
☐ Bezwaar en beroep		0%	89.820	0
☐ Handhaving		0%	99.900	0
☐ Handhaving & Toezicht sloopmeldingen		0%	18.720	0
☐ Leges opbrengsten		100%	-928.256	-928.256
☐ Perceptiekosten		100%	19.283	19.283
☐ Toerekenbare BTW		100%	30.627	30.627
☐ Toezicht		100%	113.220	113.220
☐ Vergunningverlening		100%	684.190	684.190
☐ Voorlichting		100%	41.400	41.400
			276.723	-39.537
			276.723	-39.537
KOSTENDEKKENDHEID				104,5%

Toelichting tabel kostenonderbouwing:

Kosten voor vergunningverlening, toezicht, voorlichting en BTW zijn toerekenbaar (100%). Kosten voor handhaving, bezwaar en beroep en beleidsvoorbereiding zijn niet toerekenbaar (0%). De opbrengsten zijn de leges met daarop de perceptiekosten in mindering gebracht.

Verhaalbaar zijn de controletaken die plaatsvinden in het kader van het proces van de vergunningverlening en het tot stand brengen van de situatie waarop het vergunningsverzoek betrekking heeft. Dit betreft het toezicht vanaf aanvraag vergunning tot gereed bouw.

De splitsingen van de mengposten is gemaakt op grond van inschatting van tijdsbesteding door deze medewerkers (vastgelegd in een urenbegroting van de afdeling). Tevens schrijven zij hun uren op verschillende producten. Hierdoor bouwen wij realisatiecijfers op waarmee wij de splitsing in de toekomst zo nodig kunnen aanpassen.

Tabel: mutaties verhaalbare kosten dienstverlening omgevingsvergunning 2016

Activiteit	Verhaalbaar 2015	Som van Verhaalbaar 2016	Som van Verschil verhaalbaar 15-16
Beleidsvoorbereiding	0	0	0
Bezwaar en beroep	0	0	0
Handhaving	0	0	0
Leges opbrengsten	-1.004.947	-928.256	76.690
Perceptiekosten	40.049	19.283	-20.767
Toerekenbare BTW	60.901	30.627	-30.274
Vergunningverlening	799.580	684.190	-115.390
Voorlichting	0	41.400	41.400
Handhaving & Toezicht sloopmeldingen	0	0	0
Behandelen sloop- en gebruiksmeldingen	0	0	0
Toezicht	104.690	113.220	8.530
	274	-39.537	-39.811
	274	-39.537	-39.811
KOSTENDEKKENDHEID	100,0%	104,5%	

Toelichting op mutaties verhaalbare kosten:

Ten opzichte van de verhaalbare kosten 2015 zijn er voor 2016 een aantal mutaties doorgevoerd. Deze mutaties zijn opgenomen in bovenstaande tabel. Deze mutaties maken onderdeel uit van de begroting 2016. De belangrijkste wijzigingen worden hieronder toegelicht.

1. Vergunningverlening: Minder personele inzet vergunningverlening ivm verwachte terugloop aanvragen (€ 150.000 voordelig). Overige (€ 34.610 nadelig) voornamelijk door wijziging uurtarieven.

2. Voorlichting: Kosten van voorlichting (€ 41.400) verhalen via leges omgevingsvergunning naar aanleiding van uitspraak Hof Den Haag (16-9-2014).

3. Perceptiekosten: Mutatie perceptiekosten (€ 20.767). Wij verwachten minder bezwaar en beroep tegen de heffing.

Toelichting op mutaties verhaalbare opbrengsten:

Als wij de bouwsommen van alle aangekondigde bouwplannen voor 2016 optellen dan komen wij op ruim € 30 miljoen aan bouwsom. Op de verwachte opbrengsten van 2013, 2014 en 2015 hebben wij een correctie van respectievelijk 10%, 25% en 35% toegepast om tot een meer realistische raming van de opbrengsten te komen. Deze correctie kwam voort uit ervaringen van de afgelopen jaren van wat er gerealiseerd wordt aan leges bouwzaken ten opzichte van oorspronkelijke raming. De correcties hebben wij bepaald door de gemiddelde afwijking van de 3 of 4 voorgaande jaren van de realisatie/prognose ten opzichte van de verwachte opbrengsten te nemen. Als wij deze systematiek toepassen op de verwachte opbrengsten 2015, dan is een correctie van 40% nodig. Wij vinden dit een te grote correctie, omdat wij denken dat 2013 en 2014 uitschieters waren. Wij verwachten dat in 2016 meer dan 60% van de aangekondigde bouwplannen daadwerkelijk gerealiseerd worden. Wij denken dat de 2013 en 2014 uitgestelde plannen in 2015 en 2016 worden gerealiseerd.

Wij passen een correctie op de verwachte bouwsom van 25% toe. De correctie is gebaseerd op onze prognose 2015. Hierin is tevens inbegrepen de teruggave van leges als aanvraag wordt ingetrokken door aanvrager. Dit laatste komt in een beperkt aantal gevallen voor.

	Gemiddelde afwijking	Toegepaste correctie-percentages	Realisatie/Prognose afwijking
2013	-9%	-10%	-54%
2014	-25%	-25%	-58%
2015	-45%	-35%	-26%
2016	-46%	-25%	

De reden om een lagere correctie toe te passen ten opzichte van de correctie 2015 is dat wij enerzijds zien dat het correctiepercentage 2015 achteraf iets te hoog lijkt te zijn (volgens onze laatste prognose wordt er meer gerealiseerd) en anderzijds zijn wij wel steeds meer afhankelijk voor de opbrengsten van minder bouwplannen met hogere bouwsommen per aangevraagde vergunning. Dit laatste maakt dat er meer kans op niet realiseren van vooraf verwachte opbrengsten is.

Totaal verwachte bouwsom	30.150.000
Correctie -25%	-7.537.500
Totaal geraamde bouwsom	22.612.500

Totaal geraamde aantal aanvragen 107

Om de omgevingsvergunning 100% kostendekkend te krijgen en een ombuiging a € 40 duizend te realiseren is een tariefsverhoging van **9,25%** noodzakelijk. Hierdoor ontstaat een kostendekking van 104,5% op omgevingsvergunningen. Een overdekking op de omgevingsvergunningen is toegestaan door de Hoge Raad (arrest 13-2-2015) mits er binnen de legesverordening als totaal maar geen overdekking ontstaat. De algemene dienstverlening maakt ook onderdeel uit van deze legesverordening. De kostendekking op algemene dienstverlening blijft ver beneden de 100%. Per saldo blijft het kostendekkingspercentage van algemene dienstverlening en omgevingsvergunningen beneden de voorgeschreven 100%.

De tarieven voor welstand 2016 nemen wij over uit de tarieventabel 2016 van Libau. De tarieven Libau zijn ongewijzigd ten opzichte van 2015. Nieuw zijn de tarieven voor archeologisch bureau- en vervolgonderzoek.

In de onderstaande tabel worden de aantallen doorerekend op basis van gewijzigd tarief 2016.

Tabel: raming hoeveelheden en tarieven dienstverlening omgevingsvergunning

Subactiviteit	Som van Hoeveelheid 2015	Som van Prijs 2015	Som van Raming 2015	Som van Hoeveelheid 2016	Som van Prijs 2016	Som van Raming 2016
Activiteit Kap	170	-39,48	-6.712	180	-43,14	-7.765
Activiteit Aanleg	5	-297,19	-1.486	7	-324,68	-2.273
Activiteit Inrit/Uitweg	20	-20,10	-402	20	-21,96	-439
Activiteit Vooroverleg	70	-95,82	-6.707	80	-104,68	-8.374
Activiteit Slopen	2	-450,36	-901	2	-492,01	-984
Activiteit Bouw 1e schijf	15.686.938	-3,46%	-542.768	19.220.625	-3,78%	-726.540
Activiteit Bouw 2e schijf	6.588.514	-2,80%	-184.478	3.391.875	-3,06%	-103.791
Activiteit Bouw 3e schijf	3.137.388	-2,33%	-73.101	0	-2,55%	0
Activiteit Bouw 4e schijf	5.961.036	-1,40%	-83.455	0	-1,53%	0
Activiteit Welstand variabel	21.961.713	-0,25%	-54.904	15.828.750	-0,25%	-39.572
Activiteit Welstand vast	100	-60,50	-6.050	80	-60,50	-4.840
Activiteit Gebruik	5	-239,73	-1.199	5	-261,91	-1.310
Activiteit RO (laag tarief)	40	-281,51	-11.260	25	-307,55	-7.689
Activiteit RO (midden tarief)	40	-450,35	-18.014	25	-492,00	-12.300
Activiteit RO (hoog tarief)	20	-675,47	-13.509	10	-737,95	-7.380
Activiteit Overige (o.a. archeologie)				1	-5.000	-5.000
			-1.004.947			-928.256

Lijksbezorgingsrechten en Marktgeden 2016

Begrotingsjaar : 2016

Lijksbezorgingsrechten en Marktgeden 2016

Lijksbezorgingsrechten 2016

Er zijn lijksbezorgingsrechten voor het gebruik van de algemene begraafplaats De Harenerhof en voor het gebruik van de algemene begraafplaats Eshof.

Tabel: kostenonderbouwing lijksbezorgingsrechten 2016

Soort	Activiteit	Subactiviteit	Toerekening 2016	Som van Raming 2016	Som van Verhaalbaar 2016
Eshof	Dienstverlening	Derden: Bouwkundig onderhoud aan bouwkundige elementen	100%	6.652	6.652
		Derden: Energiekosten voor bouwkundige elementen	100%	2.319	2.319
		Derden: Graven van graven	100%	5.698	5.698
		Derden: inhuur voor beheer en onderhoud	100%	17.815	17.815
		Derden: kosten voor beheer en onderhoud	100%	10.616	10.616
		Kapitaallasten aula/woning	100%	4.077	4.077
		Uren team ICC	100%	4.050	4.050
		Uren team vastgoed	100%	3.600	3.600
		Uren team woonomgeving	100%	11.400	11.400
		Voorziening: Bouwkundig onderhoud aan bouwkundige elementen	0%	7.440	0
		Baten grafrechten	100%	-31.473	-31.473
		Huuropbrengsten woning	100%	-2.722	-2.722
	Totaal Eshof			39.471	32.031
Harenerhof	Dienstverlening	Derden: Bouwkundig onderhoud aan bouwkundige elementen	100%	6.744	6.744
		Derden: Energiekosten voor bouwkundige elementen	100%	4.348	4.348
		Derden: Graven van graven	100%	11.539	11.539
		Derden: inhuur voor beheer en onderhoud	100%	33.085	33.085
		Derden: kosten voor beheer en onderhoud	100%	24.191	24.191
		Kapitaallasten begraafplaats	100%	139.880	139.880
		Kapitaallasten bouw elem/urnenkelders/grafheuvel	100%	14.105	14.105
		Uren team ICC	100%	10.350	10.350
		Uren team vastgoed	100%	3.600	3.600
		Uren team woonomgeving	100%	31.800	31.800
		Voorziening: Bouwkundig onderhoud aan bouwkundige elementen	0%	7.477	0
		Baten grafrechten	100%	-216.882	-216.882
	Totaal Harenerhof			70.236	62.759
Eindtotaal			109.708	94.791	

Tabel: mutaties verhaalbare kosten lijksbezorgingsrechten 2016

Soort	Activiteit	Subactiviteit	Som van Verhaalbaar 2015	Som van Verhaalbaar 2016	Som van Verschil verhaalbaar 15-16
Eshof	Dienstverlening	Derden: Bouwkundig onderhoud aan bouwkundige elementen	6.586	6.652	66
		Derden: Energiekosten voor bouwkundige elementen	2.296	2.319	23
		Derden: Graven van graven	5.642	5.698	56
		Derden: inhuur voor beheer en onderhoud	17.500	17.815	315
		Derden: kosten voor beheer en onderhoud	10.511	10.616	105
		Kapitaallasten aula/woning	7.011	4.077	-2.933
		Uren team ICC	3.600	4.050	450
		Uren team vastgoed	3.200	3.600	400
		Uren team woonomgeving	9.500	11.400	1.900
		Voorziening: Bouwkundig onderhoud aan bouwkundige elementen		0	0
		Baten grafrechten	-16.473	-31.473	-15.000
		Huuropbrengsten woning	-2.695	-2.722	-27
	Totaal Eshof		46.676	32.031	-14.645
Harenerhof	Dienstverlening	Derden: Bouwkundig onderhoud aan bouwkundige elementen	6.677	6.744	67
		Derden: Energiekosten voor bouwkundige elementen	4.305	4.348	43
		Derden: Graven van graven	11.425	11.539	114
		Derden: inhuur voor beheer en onderhoud	32.500	33.085	585
		Derden: kosten voor beheer en onderhoud	23.951	24.191	240
		Kapitaallasten begraafplaats	161.600	139.880	-21.720
		Kapitaallasten bouw elem/urnenkelders/grafheuvel	26.621	14.105	-12.516
		Uren team ICC	9.200	10.350	1.150
		Uren team vastgoed	3.200	3.600	400
		Uren team woonomgeving	26.500	31.800	5.300
		Voorziening: Bouwkundig onderhoud aan bouwkundige elementen		0	0
		Baten grafrechten	-216.882	-216.882	0
	Totaal Harenerhof		89.097	62.759	-26.337
Eindtotaal		135.773	94.791	-40.982	

Tabel: kostendekkendheid lijkbezorgingsrechten 2015 en 2016

Kosten/Opbredingen	Soort	Som van Verhaalbaar 2015	Som van Verhaalbaar 2016
☐ Kosten	Eshof	65.845	66.227
	Harenerhof	305.978	279.641
Totaal Kosten		371.823	345.868
☐ Opbrengsten	Eshof	-19.169	-34.196
	Harenerhof	-216.882	-216.882
Totaal Opbrengsten		-236.051	-251.078
Eindtotaal		135.773	94.791
KOSTENDEKKENDHEID ESHOF		29,1%	51,6%
KOSTENDEKKENDHEID HARENERHOF		70,9%	77,6%
KOSTENDEKKENDHEID TOTAAL		63,5%	72,6%

Specificatie Eshof

Tabel: kostenonderbouwing lijkbezorgingsrechten Eshof 2016

Activiteit	Subactiviteit	Toerekening 2016	Som van Raming 2016	Som van Verhaalbaar 2016
☐ Dienstverlening	☐ Derden: Bouwkundig onderhoud aan bouwkundige elementen	100%	6.652	6.652
	☐ Derden: Energiekosten voor bouwkundige elementen	100%	2.319	2.319
	☐ Derden: Graven van graven	100%	5.698	5.698
	☐ Derden: inhuur voor beheer en onderhoud	100%	17.815	17.815
	☐ Derden: kosten voor beheer en onderhoud	100%	10.616	10.616
	☐ Kapitaallasten aula/woning	100%	4.077	4.077
	☐ Uren team ICC	100%	4.050	4.050
	☐ Uren team vastgoed	100%	3.600	3.600
	☐ Uren team woonomgeving	100%	11.400	11.400
	☐ Voorziening: Bouwkundig onderhoud aan bouwkundige elementen	0%	7.440	0
☐ Grafrechten	☐ Baten grafrechten	100%	-31.473	-31.473
	☐ Huuropbrengsten woning	100%	-2.722	-2.722
			39.471	32.031
KOSTENDEKKENDHEID			39.471	32.031
				51,6%

Tabel: mutaties verhaalbare kosten lijkbezorgingsrechten Eshof 2016

Activiteit	Subactiviteit	Som van Verhaalbaar 2015	Som van Verhaalbaar 2016	Som van Verschil verhaalbaar 15-16
☐ Dienstverlening	Derden: Bouwkundig onderhoud aan bouwkundige elementen	6.586	6.652	66
	Derden: Energiekosten voor bouwkundige elementen	2.296	2.319	23
	Derden: Graven van graven	5.642	5.698	56
	Derden: inhuur voor beheer en onderhoud	17.500	17.815	315
	Derden: kosten voor beheer en onderhoud	10.511	10.616	105
	Kapitaallasten aula/woning	7.011	4.077	-2.933
	Uren team ICC	3.600	4.050	450
	Uren team vastgoed	3.200	3.600	400
	Uren team woonomgeving	9.500	11.400	1.900
	Voorziening: Bouwkundig onderhoud aan bouwkundige elementen		0	0
☐ Grafrechten	Baten grafrechten	-16.473	-31.473	-15.000
	Huuropbrengsten woning	-2.695	-2.722	-27
		46.676	32.031	-14.645
KOSTENDEKKENDHEID		29,1%	51,6%	

Toelichting:

Bouwkundige elementen zijn bouwkundige elementen op het terrein en aanwezige bebouwingen (lijkhuisje, aula en woning). In de voorjaarsnota hebben wij aangegeven dat door heruitgifte van graven op de Eshof vanaf 2016 een voordeel van € 15.000 kan worden behaald. Dit hebben wij verwerkt in de baten grafrechten Eshof. Wij hebben de tarieven lijkbezorgingsrechten Eshof ongewijzigd gehouden ten opzichte van 2015 (geen indexatie op tarieven toegepast). Dit in afwachting op besluitvorming over begraafplaatsbeleid.

Specificatie De Harenerhof

Tabel: kostenonderbouwing lijkbezorgingsrechten Harenerhof 2016

Activiteit	Subactiviteit	Toerekening 2016	Som van Raming 2016	Som van Verhaalbaar 2016
Dienstverlening	Derden: Bouwkundig onderhoud aan bouwkundige elementen	100%	6.744	6.744
	Derden: Energiekosten voor bouwkundige elementen	100%	4.348	4.348
	Derden: Graven van graven	100%	11.539	11.539
	Derden: inhuur voor beheer en onderhoud	100%	33.085	33.085
	Derden: kosten voor beheer en onderhoud	100%	24.191	24.191
	Kapitaallasten begraafplaats	100%	139.880	139.880
	Kapitaallasten bouw elem/urnenkelders/grafheuvel	100%	14.105	14.105
	Uren team ICC	100%	10.350	10.350
	Uren team vastgoed	100%	3.600	3.600
	Uren team woonomgeving	100%	31.800	31.800
	Voorziening: Bouwkundig onderhoud aan bouwkundige elementen	0%	7.477	0
	Baten grafrechten	100%	-216.882	-216.882
				70.236
KOSTENDEKKENDHEID				77,6%

Tabel: mutaties verhaalbare kosten lijkbezorgingsrechten Harenerhof 2016

Activiteit	Subactiviteit	Verhaalbaar 2015	Som van Verhaalbaar 2016	Som van Verschil verhaalbaar 15-16
Dienstverlening	Derden: Bouwkundig onderhoud aan bouwkundige elementen	6.677	6.744	67
	Derden: Energiekosten voor bouwkundige elementen	4.305	4.348	43
	Derden: Graven van graven	11.425	11.539	114
	Derden: inhuur voor beheer en onderhoud	32.500	33.085	585
	Derden: kosten voor beheer en onderhoud	23.951	24.191	240
	Kapitaallasten begraafplaats	161.600	139.880	-21.720
	Kapitaallasten bouw elem/urnenkelders/grafheuvel	26.621	14.105	-12.516
	Uren team ICC	9.200	10.350	1.150
	Uren team vastgoed	3.200	3.600	400
	Uren team woonomgeving	26.500	31.800	5.300
	Voorziening: Bouwkundig onderhoud aan bouwkundige elementen		0	0
	Baten grafrechten	-216.882	-216.882	0
			89.097	62.759
KOSTENDEKKENDHEID		70,9%	77,6%	

Toelichting:

Bouwkundige elementen zijn bouwkundige elementen op het terrein en aanwezige bebouwingen (aula, werkplaats en kantoor beheerder). Afhankelijk van de besluitvorming rond het begraafplaatsenbeleid zal in 2016 gestart worden met de voorbereiding en realisatie van een urnentuin op de 2e grafheuvel van begraafplaats Harenerhof. Vooruitlopend hierop hebben in de voorjaarsnota aangegeven, dat wij € 10.000 op de kapitaallasten voor de al gereserveerde investering voor de aanleg van de tweede grafheuvel kunnen besparen. Dit is verwerkt in de begroting. Wij hebben de tarieven lijkbezorgingsrechten Harenerhof ongewijzigd gehouden ten opzichte van 2015 (geen indexatie op tarieven toegepast). Dit in afwachting op besluitvorming over begraafplaatsbeleid.

Marktgelden 2016

Tabel: kostenonderbouwing marktgelden 2016

Activiteit	Subactiviteit	Toerekening 2016	Som van Raming 2016	Som van Verhaalbaar 2016
☒ Dienstverlening	☒ Derden: Energiekosten (elektra) markt	100%	2.307	2.307
	☒ Derden: Veegkosten markt en Beheer/Onderhoud paddestoelen	100%	16.194	16.194
	☒ Derden: Promotiekosten markt	100%	2.769	2.769
	☒ Uren marktmeester	100%	9.600	9.600
☒ Marktgelden	☒ Marktgelden	100%	-14.926	-14.926
☒ Toerekenbare BTW	☒ Toerekenbare BTW	100%	4.467	4.467
			20.411	20.411
			20.411	20.411
KOSTENDEKKENDHEID				42,2%

Tabel: mutaties verhaalbare kosten marktgelden 2016

Activiteit	Subactiviteit	Verhaalbaar 2015	Verhaalbaar 2016	Som van Verschil verhaalbaar 15-16
☒ Toerekenbare BTW	Toerekenbare BTW	4.423	4.467	44
☒ Dienstverlening	Derden: Energiekosten (elektra) markt	2.284	2.307	23
	Derden: Promotiekosten markt	2.742	2.769	27
	Derden: Veegkosten markt en Beheer/Onderhoud paddestoelen	16.034	16.194	160
	Uren marktmeester	8.000	9.600	1.600
☒ Marktgelden	Marktgelden	-17.906	-14.926	2.980
		15.576	20.411	4.835
		15.576	20.411	4.835
KOSTENDEKKENDHEID		53,5%	42,2%	

Toelichting:

De tarieven marktgelden worden met 1,00% (inflatie) verhoogd. De hoeveelheid (meters) is naar beneden bijgesteld.

Bezuinigingen 2016

Begrotingsjaar : 2016

Bezuinigingen 2016

In de Voorjaarsnota 2015 hebben wij een voorstel gedaan voor bezuinigingen met ingang van 2016. De bedragen zijn verwerkt in het saldo van de Voorjaarsnota. Het ging om de volgende bedragen:

2016   **2017**   **2018**
-1.480.000   **-1.562.131**   **-1.580.594**

Naar aanleiding van meerdere aan- en overgenomen moties zijn enkele bezuinigingen geschrapt (bijv. OZB) of gefaseerd opgenomen (bijv. vakleerkrachten LO).

Ook hebben enkele mutaties in de Bestuursrapportage 2015 een effect op deze bezuinigingen (bijv. kazerne).

Hieronder treft u de aangepaste bezuinigingen aan, zoals deze verwerkt zijn in het saldo 2016 en verder.

Programma / Product	Omschrijving bezuiniging	2016	2017	2018	2019
3.1 Burgerrelaties	geen	0	0	0	0
3.2 Openbare orde en veiligheid					
35/ Brandweertzorg en crisisbeheersing /	brandweerkazerne: verschil huidige meerjarenbegroting en nieuw				
37 Project nieuwe brandweerkazerne	bedrag n.a.v. besluit huisvesting 10 april 2015	-47.686	-148.348	-161.961	-161.961
3.3 Raad en raadsondersteuning	geen	0	0	0	0
3.4 College en Middelen					
293 Saldi Kostenplaatsen	interne communicatie	-3.744	-3.744	-3.744	-3.744
293 Saldi Kostenplaatsen	bezuiniging op inhuur en personeelskosten	-150.000	-250.000	-350.000	-450.000
293 Saldi Kostenplaatsen	brandweerkazerne verschil (2016+2017) (stond onder product 100 Vastgoedbeheer in de VJN 2015)	-37.380	-36.942	0	0
3.5 Wegen, water en groen en verkeer					
47 Wegen, straten en pleinen	onderhoud openbare ruimte (IBOR)	-50.000	-50.000	-50.000	-50.000
177 Plantsoenen	onderhoud openbare ruimte (IBOR)	-50.000	-50.000	-50.000	-50.000
247 Begraafplaatsen	In samenhang met nieuw begraafbeleid te realiseren bezuiniging op begraafplaatsen	-15.000	-15.000	-15.000	-15.000
3.6 Ruimtelijke ontwikkeling					
265 Omgevingsvergunning bouwen	kwaliteit dienstverlening vergunningen	-80.000	-80.000	-80.000	-80.000
3.7 Milieu	geen	0	0	0	0

3.8 Onderwijs					
331 Gemeentelijk Onderwijsbeleid	Afschaffen bijdrage bewegingsonderwijs	-30.000	-150.000	-213.500	-213.500
3.9 Economische zaken					
100 Vastgoedbeheer	Afschaffen budget De Blauwe Ruiters	-12.500	-12.500	-12.500	-12.500
100 Vastgoedbeheer	Huurverhoging gebouwen	-6.500	-13.000	-13.000	-13.000
100 Vastgoedbeheer	Bezuiniging begraafplaats, inrichting van alleen (een deel van) de urnentuin	-10.366	-10.215	-10.065	-9.914
3.10 Werk en Inkomen					
190 Bijstandsverlening	kinderopvang (inclusief VVE) € 22.700 + sociale recherche € 1.200	-23.900	-23.900	-23.900	-23.900
3.11 Cultuur					
152 't Clockhuys	kostendekkendheid CKC verhogen	-30.000	-30.000	-30.000	-30.000
3.12 Sport en recreatie					
178 Openluchtrecreatie en Toerisme	lidmaatschap Meerschap Paterswolde	0	-25.000	-25.000	-25.000
3.13 Sociaal Domein					
142 Jeugd	bezuiniging op Centrum voor Jeugd en Gezin	-10.000	-25.000	-25.000	-25.000
143 Zorg	bezuiniging op Torion	-100.000	-100.000	-100.000	-100.000
210 Woonvoorzieningen Gehandicapten	woningaanpassingen € 20.000 + externe advisering € 1.600	-21.600	-21.600	-21.600	-21.600
211 Huishoudelijke verzorging (WMO)	hulp bij het huishouden	-200.000	-200.000	-200.000	-200.000
Totaalbedrag aan bezuinigingen zoals verwerkt in de Begroting 2016		-878.676	-1.245.249	-1.385.270	-1.485.119